

ІСТОРІЯ ВІДНОВЛЕННЯ МОГИЛИ ГЕНЕРАЛА ДРАГОМИРОВА М.І. В 2007 Р.

Ганзя М.М., *завідувач відділом*
Конотопський краєзнавчий музей ім. О.М.Лазаревського

Час невгамовно швидко спливає і події учорашнього дня сьогодні вже історія. А минає два-три роки і вже безпосередні учасники тих чи інших подій починають замислюватись, пригадуючи, а як це було, не кажучи вже про відновлення точної хронології подій. Тому як людина, яка була свідком, а згодом - і безпосереднім учасником тих подій, яка починала разом з директором Конотопського краєзнавчого музею, Євтушенком О.В. та письменником-краєзнавцем Матвієнком А.А., ще в ініціативному порядку, займатись питаннями відродження садиби та місця поховання генерала М.І.Драгомирова, і, маючи у своєму розпорядженні власний фотолітопис тих подій, не можу залишатись осторонь цієї теми. А ще хочеться віддати належне тим небайдужим людям, які доклали зусиль для відновлення нашої історичної спадщини, бо саме людина творить історію.

Після того, як у рамках "Міської програми створення меморіального комплексу – садиби генерала М.І.Драгомирова" 5 вересня 2007 р. урочисто було перерізано стрічку та відкрито двері відремонтованого будинку, в якому Михайло Іванович провів останні роки свого життя, зібрались краєзнавці й керівники підрядних організацій, що виконували ремонт будівлі. Під час спілкування разом із словами подяки за будинок Андрій Андрійович Матвієнко підняв питання щодо відновлення первісного вигляду знайденого працівниками музею, майже рік тому у 2006 р., місця поховання генерала та його родини, на території Свято-Вознесенського кафедрального собору по вулиці Свердлова, 20. Директор фірми "Серго", Змисля Сергій Петрович, взявся віднайти небайдужих до нашої історії підприємців і разом з музейними працівниками відновити могилу славетного генерала.

На той час музей уже мав не тільки фото могили, датоване 1908 р., а також і значну кількість фрагментів металевої огорожі, які були знайдені під час проведення розкопок 2006 р. Це дало можливість директору музею Євтушенку О.В. швидко зробити розрахунки огорожі і передати креслення Змислі С.П. для виготовлення нової огорожі. Робота йшла швидкими темпами. Уже за три тижні після тієї першої розмови огорожа була виготовлена в майстерні приватного підприємця Настенко Миколи Петровича і 27 вересня 2007 р. перевезена на територію храму та встановлена. Установку здійснювали робітники виробника разом з працівниками краєзнавчого музею: Салюком М.М. та Терещенком В.М. під керівництвом директора Євтушенка О.В.

Виготовлення хреста узяв на себе приватний підприємець Валовий Михайло Васильович, який також був присутній на зібранні 5 вересня 2007 р., а надгробною плитою зайнявся приватний підприємець Козуля Олександр Вікторович. 10 жовтня хрест був виготовлений, і на 11 жовтня заплановано його встановлення.

Встановлювати хрест довелось співробітникам музею Ганзі М.М., Салюку М.М., Терещенку В.М. та директору Євтушенку О.В. На території поховання була зроблена відсипка. На плиті був викарбуваний напис: «Здесь покоится прах генерал-адъютанта Драгомирова Михаила Ивановича. 9 ноября 1830 года - 15 октября 1905 года. Мирь праху твоёму».

Після відновлення могили генерала Драгомирова М.І. постало питання щодо доцільності існування символічної могили і пам'ятника. З приводу цього відділом культури і туризму Конотопської міської ради до Управління культури і туризму Сумської обласної державної адміністрації було направлено звернення, за № 119 від 01.10.2007 р., щодо упорядкування виявленого поховання генерала Драгомирова М.І. І вже 8 жовтня було отримано позитивну відповідь. Це означало, що після оформлення необхідних документів і складання паспорту на новий об'єкт старий пам'ятник втрачав своє значення і міг бути демонтований. Тому, не гаючи часу, 11 жовтня 2007 р., силами співробітників краєзнавчого музею була демонтована огорожа символічної могили, яка своїм північно-східним кутом упритул примикала до південно-західного кута нової огорожі. Наступного дня, 12 жовтня, був виконаний демонтаж пам'ятного знаку символічної могили, щоб у майбутніх відвідувачів більше не виникало зайвих питань з приводу знаходження поруч двох могил однієї людини.

Після демонтажу пам'ятника і розрівнювання території були вирішені питання, пов'язані з останніми приготуваннями до відкриття і освячення нового хреста на могилі генерала Драгомирова М.І. 15 жовтня 2007 р.

Зранку 15 жовтня о десятій годині біля могили генерала Драгомирова М.І. почали збиратись краєзнавці і співробітники музею. Приїхав на цю подію і Матвієнко А.А. Преса була представлена журналістом «Конотопського краю» і краєзнавцем Лисим І.Е., фотографом В.Білецьким, був також оператор з КСТ та відеооператор Едуард Галченко. Серед краєзнавців були Хвостов Б.Ю., Козін М.Г., також була присутня голова благодійного фонду «Світанок» Лисенко Л.Й. Місцеву владу

представляла завідувач відділу культури і туризму Конотопської міської ради Лисенко В.А.

Ця подія завершила формування меморіального комплексу генерала Драгомирова М.І. та відкрила широке поле діяльності з його удосконалення.